

Про застосування чинного законодавства України при реалізації проектів, фінансованих Єврокомісією. Роз'яснення Національного банку України

З огляду на те, що під час виконання проектів рамкових програм ЄС з наукових досліджень та інновацій, що не відносяться до програм технічної допомоги, виникають проблеми щодо використання та управління коштами, отриманими українськими установами, Національний банк України надав відповідне роз'яснення:

«...Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув лист Міністерства освіти і науки України (далі – МОЗ) щодо проблемних питань фінансування проектів у рамкових програмах ЄС з наукових досліджень та інновацій і повідомляє таке.

Відповідно до ст. 14 закону України «Про міжнародні договори України» (далі – Закон) міжнародні договори набирають чинності для України після надання нею згоди на обов'язковість міжнародного договору відповідно до цього Закону в порядку та строки, передбачені договором.

Статтею 19 Закону встановлено, що чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Згідно зі ст. 3 Угоди між Україною і Європейським Союзом про участь України у програмі європейського Союзу Горизонт 2020 – рамкова програма з досліджень та інновацій (2014–2020) (далі – Угода) Україна бере участь в програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020 – Рамкова програма з наукових досліджень та інновацій» в якості асоційованої країни. Ст. 6 Угоди встановлено, що вона набирає чинності з дати передачі дипломатичними каналами на зберігання останнього документу про ратифікацію або затвердження і діє протягом строку дії Програми.

З тексту Угоди та додатків до неї вбачається, що реалізація її положень українськими учасниками здійснюється на підставі грантових договорів та/або контрактів. За таких умов порядок надходження коштів в Україну та їх використання має бути зазначений саме в цих грантових договорах та/або контрактах, проекти або копії яких не надані МОЗ для розгляду Національним банком України.

Крім того, з доданих до листа МОЗ документів (лист Представництва України при ЄС від 04.06.2015 р. № 3111/4-290-1395, лист Міністерства закордонних справ України від 10.06.2015 р. № 311МЗ-290-1264) вбачається, що кошти в іноземній валюті, що будуть надходити в Україну на підставі Угоди

координаторам проектів (які визначені переможцями у конкурсах та отримують фінансування від Єврокомісії) будуть розподілятися координаторами між учасниками консорціуму (об'єднання декількох учасників проекту, включаючи іноземних партнерів). Згідно з цими документами резидент-координатор проекту буде посередником по розподілу коштів та не використовуватиме їх на свою користь.

На сьогодні п. 2 постанови Правління Національного банку України від 03.06.2015 р. № 354 «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному ринку та валютному ринках України» (далі – Постанова № 354) встановлено, що обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України у розмірі 75 % підлягають надходження в іноземній валюті із-за кордону на користь юридичних осіб, які не є уповноваженими банками, фізичних осіб – підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв), на рахунки, відкриті в уповноважених банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи, а також надходжень в іноземній валюті на рахунки резидентів, відкриті за межами України на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України.

Таким чином, якщо згадані вище грантові договори та/або контракти міститимуть вимоги, що кошти в іноземній валюті, які будуть надходити із-за кордону на рахунки резидентів-координаторів проектів, підлягатимуть подальшому перерахуванню учасникам консорціуму-іноземним партнерам, то такі кошти не будуть підлягати обов'язковому продажу відповідно до вимог п. 2 Постанови № 354 і можуть бути перераховані за межі України.

Одночасно зазначаємо, що Національний банк України готовий розглянути порушене питання у разі надання вище зазначених проектів грантових угод та/або контрактів з метою врегулювання питань фінансування проектів у рамкових програмах ЄС з наукових досліджень та інновацій за Угодою...» *(Про застосування чинного законодавства України при реалізації проектів, фінансованих Єврокомісією. Роз'яснення Національного банку України // Національна академія наук України (<http://g.ua/DfFJ>). – 2015. – 11.08).*